

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ**

Αθήνα, 3 Μαΐου 2018

**Ομιλία
Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Βαγγέλη Αποστόλου
στο 4^ο Συνέδριο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας του Economist – Λάρισα
*«Το μέλλον του Ευρωπαϊκού Αγροτικού Τομέα και πως ανταποκρίνεται
η Ελλάδα στις πρωτοβουλίες της Ε.Ε.»***

Το μέλλον του Ευρωπαϊκού αγροτικού τομέα θα οριοθετηθεί από τρεις παραμέτρους

- 1) το δημοσιονομικό πλαίσιο που θα αποφασιστεί για το ταμείο συνοχής σε ένα από τα προσεχή Συμβούλια Κορυφής,
- 2) την συνολική στρατηγική για τη νέα ΚΑΠ που θα χαραχτεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω των Συμβουλίων Υπουργών Γεωργίας και
- 3) τις δεσμεύσεις που θα αναληφθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Είναι αυτονόητο λοιπόν ότι η λειτουργία μας ως χώρα – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πόσο μάλλον της Ευρωζώνης, δεν μπορεί παρά να επηρεαστεί από αυτές τις παραμέτρους.

Το ερώτημα είναι λοιπόν πως θα ανταποκριθούμε στις προκλήσεις που θα δημιουργηθούν από αυτές τις πρωτοβουλίες.

Κατ' αρχάς όλα τα πρόσφατα στοιχεία, σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια αποδεικνύουν πως, παρά την κρίση, ο πρωτογενής τομέας κρατήθηκε ενεργός και ζωντανός, πως η κυβέρνηση παρά τα προβλήματα πάλεψε γι' αυτό το σκοπό, και πως οι προτεραιότητες που έδωσε, σε συνεργασία με όλους τους τοπικούς, παραγωγικούς και επιστημονικούς φορείς έχουν προσδώσει μια νέα αναπτυξιακή ώθηση στον τομέα.

Δύο είναι οι μεγάλες προκλήσεις για τις οποίες προετοιμαζόμαστε.

Η πρώτη αφορά στην αυστηρή στοχοθέτηση της χρήσης και στην άριστη αξιοποίηση των πόρων της ΚΑΠ.

Για τον λόγο αυτό στηρίζουμε τις απόψεις:

- 1. Να μη μειωθεί ο προϋπολογισμός της ΚΑΠ.**

Από όλες τις τοποθετήσεις που κάναμε, ως τώρα, έχει καταστεί σαφές ότι βασικός στόχος της χώρας μας για τη νέα αγροτική ευρωπαϊκή πολιτική αποτελεί η συνάρθρωση του αγροδιατροφικού τομέα με την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου.

Κι αυτή η ανάπτυξη αποκτά νόημα μόνο αν πραγματοποιηθεί με όρους αειφορίας, παραγωγής υγιεινών και ασφαλών τροφίμων και περιορισμού των κοινωνικών ανισοτήτων.

Με βάση τις αντιλήψεις αυτές είναι σημαντικό για μας να διασφαλιστεί, και θα επιμείνουμε σε αυτή τη θέση, ότι δεν θα μειωθεί ο προϋπολογισμός της ΚΑΠ.

- 2. να μην υπάρξει πλήρης σύγκλιση των άμεσων ενισχύσεων**, πόσο μάλλον όταν δεν λαμβάνει υπόψη κι άλλες παραμέτρους, εκτός της στρεμματικής ενίσχυσης. Μπορεί η χώρα μας να είναι από τις πρώτες ανά στρέμμα, είναι όμως από τις τελευταίες ανά εκμετάλλευση.
- 3. να αποτραπεί κάθε ιδέα ακόμη και για μικρού βαθμού συγχρηματοδότηση των άμεσων ενισχύσεων από εθνικούς πόρους**, γιατί κάτι τέτοιο θα επιφέρει επανεθνικοποίηση, για την οποία ασφαλώς και δεν συμφωνούμε, πόσο μάλλον όταν σε όλες μας τις επαφές με όλους που εκπροσωπούν τον αγροτικό χώρο η επωδός είναι πότε θα πάρουμε τις ενισχύσεις
- 4. να διατηρηθεί η αρχιτεκτονική της ΚΑΠ** με τους δύο πυλώνες να αλληλοσυμπληρώνονται: άμεσες ενισχύσεις και αγροτική ανάπτυξη– επενδύσεις.
- 5. να υπάρξουν οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που θα οδηγήσουν σε πιο δίκαιη και με καλύτερη στρατηγική στόχευση**, κατανομή των ενισχύσεων ανάμεσα στις επιμέρους κατηγορίες αγροτών και καλλιεργειών, ιδιαίτερα για όσες για λόγους αιτιολογημένους η μη, ήταν ελάχιστα η καθόλου ωφελούμενοι από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Η δεύτερη πρόκληση αφορά στην υπηρετήση του στρατηγικού μας σχεδίου στον αγροτικό χώρο, που έχουμε ήδη καταθέσει και στους θεσμούς, λαμβάνοντας υπόψη τις πρωτοβουλίες που συζητούνται αυτή την ώρα σε όλα τα φόρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τι υπηρετούμε με αυτό;

1. τη διασφάλιση επάρκειας σε βασικά ποιοτικά αγροτικά προϊόντα, για τη κάλυψη της διατροφής των κατοίκων και των επισκεπτών της χώρας.
2. την αύξηση της συμμετοχής του αγροτικού τομέα στο ΑΕΠ, παράλληλα με τη βελτίωση, που ήδη είναι εμφανής, του εμπορικού αγροτικού ισοζυγίου.
3. την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τροφίμων σε διεθνές επίπεδο μέσω της προστιθέμενης αξίας.
4. την ανανέωση του αγροτικού δυναμικού και την αύξηση της απασχόλησης με την είσοδο νέων αγροτών και
5. την παραγωγική, κοινωνική, πολιτισμική και πληθυσμιακή επανατοποθέτηση της υπαίθρου.

Και πως το υπηρετούμε;

1) **Με την Πλήρη αξιοποίηση των πόρων του ΠΑΑ 2014-2020**. ύψους 5,6 δις Ευρώ (4,7 δις κοινοτικοί και 0,9 δις εθνικοί).

Η πλειοψηφία των αναπτυξιακών δράσεων του έχει ήδη προκηρυχθεί. Συνολικά ως σήμερα έχουν προκηρυχθεί 2,3 δις €, ενώ 1,5 δις € θα απορροφηθούν σε συνεχιζόμενα από τη προηγούμενη προγραμματική περίοδο έργα, δηλαδή το 65% της δημόσιας δαπάνης του προγράμματος έχει δεσμευτεί.

Σε ότι αφορά στις πληρωμές, τις δύο πρώτες χρονιές εφαρμογής του, το 2016 και το 2017, ξεπέρασαν το 1,5 δις, δηλαδή το 31% .

Οι στόχοι μας για το 2018 και το 2019 θα εστιαστούν στην ενεργοποίηση όλων των μέτρων και ειδικά αυτών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη βασικών δομών υποστήριξης των παραγωγών, όπως αυτές της Συμβουλευτικής Υποστήριξης και της Συνεργασίας.

2) Με τον εξορθολογισμό των άμεσων ενισχύσεων.

Παρά το ύψος και τη σημασία των πόρων της ΚΑΠ για το αγροτικό εισόδημα και την ανάπτυξη της υπαίθρου, δεν βελτιώθηκε σε ανάλογο βαθμό η παραγωγικότητα και δεν προχώρησαν οι διαρθρωτικές αλλαγές στο ελληνικό παραγωγικό πρότυπο.

Από την άλλη, η ανισοκατανομή των ενισχύσεων αναδεικνύει τις ανισότητες που προκαλεί το υφιστάμενο μοντέλο κατανομής των δικαιωμάτων.

Για την αντιστροφή αυτής της κατάστασης, η κυβέρνηση σχεδιάζει πολιτική εξορθολογισμού και δικαιότερης κατανομής των ενισχύσεων, ώστε να περιοριστούν οι διαφορές που υπάρχουν ακόμη και για ίδια προϊόντα στην ίδια περιοχή, και ταυτόχρονα να δοθεί η δυνατότητα ενίσχυσης και σε νεοεισερχόμενους αγρότες.

3) Με τον ανασχεδιασμό της αγροτικής οικονομίας, και της παραγωγικής ανασυγκρότησης του πρωτογενούς τομέα υπό το φως των σύγχρονων εξελίξεων, με επίλυση προβλημάτων δομικού και ιστορικού χαρακτήρα που δημιουργούν πλέον ανυπέρβλητα εμπόδια στην αγροτική ανάπτυξη και την ανάπτυξη της υπαίθρου.

Γι' αυτό απαιτούνται και υλοποιούνται οι παρακάτω διαρθρωτικές αλλαγές :

- Ενίσχυση των κλάδων που έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα με υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία στην παραγωγή ή/και στις εξαγωγές, συνδέοντάς τους με τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες.
- Η αποκατάσταση ισορροπίας στη σχέση φυτικής-ζωικής παραγωγής.
- Η μερική αποκατάσταση των βιομηχανικών καλλιεργειών και η επανενεργοποίηση των αντίστοιχων κλάδων της μεταποίησης.
- Η εισαγωγή και ενδυνάμωση νέων κλάδων όπως τα αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, η βιομηχανική αλλά και φαρμακευτική κάνναβη.
- Η στοχευμένη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε επίπεδο προϊόντων, κλάδων, τοπικών παραδόσεων και περιοχών των προϊόντων ποιότητας και ταυτότητας, ιδίως με την ενίσχυση προϊόντων μεσογειακής διατροφής και προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.
- Η αύξηση του μεγέθους και της παραγωγικότητας των εκμεταλλεύσεων με ποικίλους τρόπους οργάνωσης αναλόγως των συνθηκών και των επιλογών των αγροτών (αγορά - ενοικίαση γης, συλλογικές μορφές οργάνωσης, μορφές κοινωνικής οικονομίας, σχήματα εταιρικής μορφής).
- Παρεμβάσεις σε ζητήματα θεσμών, υποδομών, τιμολόγησης, αποδοτικότητας και τεχνολογίας όσον αφορά στη χρήση της ενέργειας και στη διαχείριση των υδάτων, όπως η αλλαγή μείγματος των ενεργειακών πηγών προς την κατεύθυνση των ΑΠΕ και την αποκέντρωση της παραγωγής ενέργειας και η αλλαγή στη σύνθεση των συστημάτων άρδευσης προς την κατεύθυνση συστημάτων εξοικονόμησης νερού και αναβάθμισης της ικανότητας αποθήκευσης.

- Η μετατόπιση της ηλικιακής σύνθεσης των αγροτών προς τις νεότερες ηλικίες και η στοχευμένη ενίσχυση των ενεργών αγροτών, που αντιμετωπίζουν με αυξημένη επαγγελματικότητα την αγροτική παραγωγή.
- Η υλοποίηση των συγκεκριμένων παρεμβάσεων αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά την ιδιαίτερα κρίσιμη παράμετρο του κόστους παραγωγής και

4) Με τον εξορθολογισμό της λειτουργίας της αγοράς και την προώθηση των εξαγωγών.

Σε αυτή την προοπτική, βασικοί στόχοι της κυβερνητικής πολιτικής είναι:

- Η υπεράσπιση της εθνικής ταυτότητας της ελληνικής παραγωγής. Θεσμοθετήσαμε την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας άμελης γάλακτος και προέλευσης του κρέατος. Θα προχωρήσουμε και στην εισαγωγή αποτελεσματικότερων συστημάτων ιχνηλασιμότητας, ώστε να εξαφανιστεί η δυνατότητα «ελληνοποίησης» όλων των αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων.
- Η Εκπόνηση Εθνικού Συστήματος Πιστοποιημένης Ποιότητας, γεωργικών προϊόντων.
- Η Βελτίωση της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, με στόχο την μεγιστοποίηση των εξαγωγών και την διαχείριση των εξαγωγικών δικτύων διανομής. Θα προχωρήσουμε στη δημιουργία δημόσιας δομής προώθησης εξαγωγών προϊόντων αγροδιατροφής.
- Η διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης (άνω του 70% των συναλλαγών γίνονται με την ΕΕ, ενώ το 100% του ελλείμματος προκύπτει από αυτές).
- Η εξυγίανση των όρων ανταγωνισμού στο εμπόριο των αγροτικών προϊόντων και η διευκόλυνση των επιχειρήσεων στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας.
- Η βελτιστοποίηση της συνέργειας και της αποτελεσματικότητας των επιμέρους λειτουργιών της εμπορίας με προσανατολισμό στις εξαγωγές.

Οι βασικές προτεραιότητες που προανέφερα θα υπηρετηθούν με επιμέρους παρεμβάσεις, όπως είναι:

A) Η αντιμετώπιση των «κόκκινων» αγροτικών δανείων παραγωγικής κατεύθυνσης. Με τις ισχύουσες ρυθμίσεις και με τον εξωδικαστικό συμβιβασμό οι Τράπεζες μπορούν να προσεγγίσουν το πρόβλημα. Το ίδιο θα συμβεί και με τα δάνεια που βρίσκονται στον εκκαθαριστή με τη ρύθμιση που θα ανακοινώσουμε τις επόμενες ημέρες .

B) Η χρηματοδότηση του Χώρου. Προχωρήσαμε στην επέκταση της κάρτας του αγρότη και στο πρασίσιμα δίνοντας τη δυνατότητα για περισσότερη ρευστότητα με χαμηλότερο κόστος με εγγύηση τις ενισχύσεις θα προχωρήσουμε στη δημιουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας ή Ταμείου χρηματοδότησης και εγγυήσεων μικρομεσαίων και αγροτικού χαρακτήρα επιχειρήσεων.

Γ) Η Εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου διασύνδεσης των εγχώριων αγροτικών προϊόντων με τον τουρισμό. Ήδη βρισκόμαστε σε συνεννόηση με τα συναρμόδια Υπουργεία για την υλοποίηση του.

Δ) Η Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου στην εκπαίδευση, την έρευνα, τις συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες για την μεταφορά γνώσης στους γεωργούς και την ορθή εφαρμογή της πολιτικής. Και

E) Η Αναδιοργάνωση συλλογικών επαγγελματικών μορφών αγροτικού τομέα, μέσα από συγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο ανασυγκρότησης του συνεργατισμού.

Είναι αδιανόητο για παράδειγμα η φέτα, ένα προϊόν μας που αποτελεί σημαία των Γεωγραφικών Ενδείξεων της Ευρώπης να μην μπορεί να στηριχτεί από μία Διεπαγγελματική Οργάνωση.